

A

Aaron (prophet), see Hārūn

'Abā'. The *'abā'* is a long, loose-fitting, outer garment worn over other clothing, sometimes a form of cloak intended for men, but also sometimes worn by women. It is used by Arabs and non-Arabs alike. The *'abā'* has been used a variety of ways in different circumstances and variously called *'abāya*, *'abā'a*, *'abāh* etc. (Dozy, 292). Garments such as the *'abā'* were habitually used by every social class but in different ways, depending on circumstance or occasion (Ibn Sa'd, 4/62; al-Mas'ūdī, 2/305). The finest *'abā's* are woven from camel hair, and come in a light brown, natural shade (Yūsufī, 273) which Europeans used to call 'cameline'.

To produce the heavy-weight *'abā'* known as *sang-khurdah* ('stone-pummelled', i.e. 'polished'), the fabric would be soaked in a gelatinous liquid and then scraped with a pumice stone in order to remove the nap so making the texture of the fabric smooth (Algar, 50). The simplest kind of *'abā'* is made by sewing together two lengths of cloth, hemmed at the front and with openings for the neck and sleeves (Dozy, 293). Winter *'abā's* are lined, whilst light-weight summer ones are usually made of very fine material (Yūsufī, 273). The *'abā'* is also used by the poor to satisfy a variety of needs: it can be used as a rug or a blanket, folded into a pillow, thrown over any surface such as a table, doubled-up as a wrap, made into a bundle in which to carry goods, or put up as an awning against the sun, and so forth (see Ibn Sa'd, 4/62; Algar, 50).

The *'abā'* was an everyday form of dress amongst Bedouin Arabs (Dozy, 292–293;

Burckhardt, 99). It was usually a simple type of *'abā'* and not very long. They wove it themselves, and it generally had an economic value for them (Dozy, 294). The famous *kisā'* (mantle or coarse *'abā'*) of the Prophet (referring to the *ḥadīth* of *kisā'* and the *tathūr* verse, Q 33:33) was made of wool and dark in colour (Dozy, 404; Chītsāz, 22). In early Islam the *'abā'* was a mark of asceticism, and during the era of the Rāshidūn (rightly-guided) caliphs it was made of burlap or wool in various colours, typically with a purple or grey fringed trim (al-Mas'ūdī, 2/305; Chītsāz, 28–29).

In the time of the Umayyads, it was customary to wear silk *'abā's* with loose-fitting sleeves known as *mitraf* (Abū al-Faraj, 6/65; al-Jāhīz, 157), as well as using floral-patterned embroidered cloth, occasionally yellow, or chequed and finished with a decorative border, for which the witty poets of Greater Syria (al-Shām) were well known (Abū al-Faraj, 1/23).

Thus *'abā's* varied widely in quality, colour and design. In addition to those that were woven from camel hair or mohair and which were mostly shorter, women tended to wear *'abā's* made of velvet and silk (Dozy, 293–294, 296).

'Abā's were also popular in Iraq during the 'Abbāsīd period and many sources refer to the black *'abā'* of that era (for instance al-Kindī, 469). The use of fine *'abā's*, either decorated or simply in black, brown, white or striped, was widespread in Iraq for several centuries after this period (Dozy, 293–295, 297). In contemporary Iraq members of the middle classes continue to wear *'abā's*, while 100 years ago an *'abā'* made in Baghdad was highly prized (al-Jādir, 66, 67).

18. Idem, *Stronghold*, pp. 174, 190-91.

(M. BOYCE)

'ABĀ' (in Arabic, also 'abā'a and 'abāya), a loose outer garment, generally for men, worn widely throughout the Middle East, particularly by Arab nomads. In Iran the 'abā' is used almost exclusively by religious scholars. In its most common form, that prevalent in Syria and Arabia, the 'abā' has the form of a loose cloak; open in the front, it is kept closed neither by buttons nor by a belt. It is without sleeves, but the arms are passed through side openings which serve also to keep the 'abā' in place on the shoulders. The 'abā' worn in the Arab East is generally made of thick wool, woven in alternating black (sometimes brown) and white stripes. Notables tend to wear 'abā's of brighter color, particularly red and green, with gold or silver embroidery on the shoulders. Plain black 'abā's are rarely encountered except among the North Arabian tribes. The 'abā's worn by women in Syria and Arabia are virtually indistinguishable from those of the men (R. P. A. Dozy, *Dictionnaire détaillé des noms des vêtements chez les arabes*, Amsterdam, 1845, pp. 292-95). It is worth noting that the 'abā' has been worn by non-Muslim communities in the Arab East, despite the frequent sumptuary distinctions that differentiated religious groups from each other. In Lebanon, the 'abā' is worn by Maronites and Druzes as well as Muslims, although among the Druze it is only the 'āqel (religious dignitary) that is permitted to wear the 'abā' (Margaret Clark Keatinge, *Costumes of the Levant*, Beirut, 1955, pp. 6-7).

The 'abā' is also known in Egypt (although generally designated there as 'abāya). The nomad 'abā' of Egypt is the same as that of Syria and Arabia, but that worn by certain groups in the cities is considerably different. Equipped with sleeves of varying length that terminate either above the elbows or beneath the wrists, it is also longer than the knee-length Bedouin 'abā', descending all the way to the ankles. It is made also out of coarse, thick wool, and is generally a winter garment adopted by the poorer classes (E. W. Lane, *Manners and Customs of the Modern Egyptians*, reprint London, 1954, pp. 31-32, 34).

From Egypt the 'abā' also spread into North Africa. The 'abā' of the Berbers of Mzab is identical with the Syro-Arabian garment; it is designated, however, as *zergouta*. Elsewhere in Algeria the 'abā' is long, like that of urban Egypt; in the west it is sleeveless, but in the east, it has short sleeves and also a hood, being virtually indistinguishable from a *jallāba* (Georges Marçais, *Le costume musulman d'Alger*, Paris, 1930, pp. 15-17).

The use of the 'abā' in Iran has been far less general than in the Arab lands and seems to date only from about the Zand period (late 18th cent.), although it may have been used earlier by the tribes. Now confined, like so many other items of tradi-

tional dress, almost exclusively to the clergy, the 'abā' was worn by almost all urban males of whatever social standing during the 19th and early 20th centuries. The Iranian 'abā' also is woven generally out of coarse wool, traditionally on hand looms, although lighter materials are sometimes used for 'abā's intended to be worn in the summer; broadcloth and silk 'abā's are known to have been worn, the latter generally imported from Damascus, by the affluent. The 'abā' cloth manufactured from wool has two basic varieties—thick for cold weather and thin for warm. Its colors are usually brown of various shades and black, rarely white. In the Zand and Qajar periods (late 18th and 19th centuries) striped 'abā's called *mokaṭṭat* were also worn; and a striped cloak similar to the 'abā', called *šowlā*, is still worn among the Baktiāri tribes. Tribal people of Daštastān (in Fārs province) wear a thin, white woolen 'abā' known as *čoaqa* (communication by Mr. A. Afnān). The 'abā's of the wealthy were sometimes embroidered around the neck with filigree work (*malīla-dūzi*).

The finest 'abā's are those made of camel's hair, which normally have a light brown shade. The better variety is the thick kind, particularly that called *sang-kōrda* ("stoned," i.e., polished). To make 'abā's of this sort, the cloth was soaked in a gelatinous liquid (trite juice in some areas), left to dry, and then rubbed with pumice stone to remove the nap and smooth the surface (communication of Mr. J. Ziāpūr). Some Iraqi immigrants have recently set up 'abā' looms in Qom.

The 'abā' used to serve a range of needs among the poor. It could be used as a blanket or rug, folded as a pillow, employed to wrap goods, or as a tote-bag, serve as table-cloth or be made into a shade against the summer sun. M. A. Jamālzāda well describes the multiple uses of the 'abā' in traditional Persia and its place in Persian lore in a long passage in his *Sar o tah-e yak karbās* (Tehran, 1956, pp. 216-18).

Among the places well known for their manufacture of 'abā' cloth were Nā'in, Šūstar, Būšeher, and Bajestān of Gonābād. The 'abā's of Nā'in were often made of camel's hair, and were intended for winter wear; those of Šūstar were made of fine material and worn mostly by religious scholars; and those of Būšeher were relatively inexpensive and intended for summer wear. Bajestān is known for its fine, summer 'abā's. Fallāḥiya in Behbahān is also said to have been reputed for its light and very fine 'abā's (Mr. J. Ziāpūr's communication.)

The 'abā' was also an item of traditional Turkish dress, worn above all by the initiates of the Sufi orders. It was indeed the distinguishing mark of a Sufi, akin to the *kerqa* and *moraqqa'* in earlier Sufi custom. This association of the 'abā' with Sufism gave rise to a number of expressions that have become fixed idioms: e.g., *abasī yanmak*, to fall in love (lit., "to have one's 'abā' burned"), *abaya bürünmek*, to die (lit., "to be wrapped in one's 'abā'"; see Abdül-

E Ir
F.c. (s.1),
5. 50-71,
1952.

ABA

عَبَائِيَّةٌ, عَبَائِيَّةٌ, عَبَائِيَّةٌ

Ce mot désigne une sorte de manteau court et ouvert sur le devant; il n'a point de manches, mais on y a pratiqué des trous pour y passer les bras; c'est l'habit caractéristique des Bédouins d'à peu près tous les temps. Commençons par la Syrie.

En parlant des habitants de Tripoli de Syrie, Dandini (*Voyage du Mont Liban*, pag. 45, 46) dit qu'ils portent sur le *jupon* (جَبَّة) une veste de dessus qui »est le Spain (1) ou Abb. »On appelle Spain quand le Drap est de laine fine, et quand »elle est bien faite et propre comme on les porte en Italie. »Car ils n'ont pas tant d'adresse que nous en ce pays-là. L'Abb »est tissu plus grossièrement d'une laine fort torse, et rayé et »divisé par de longues et larges bandes blanches et noires." On lit dans l'ouvrage de Roger (*La terre sainte*, pag. 205) que les »simples soldats ou paysans," parmi les Bédouins, portent »un *aba*, qui est une petite robe ouverte, le devant de »laquelle est bigarré de blanc et de noir, et d'autres couleurs." Plus bas (pag. 426): »Les Religieux [maronites] ne portent »point de chemises, ny de cannessons, mais deux robes, qu'ils »appellent *abla*, qui sont de couleur enfumée, tissées de poil »de chevre, avec une capuce de camelot noir." Dans ce passage il faut, sans doute, substituer *abba* à *abla*. En décrivant le costume d'hiver des émirs bédouins, d'Arvieux (*Voyage dans la Palestine vers le Grand Emir*, pag. 208) (2) s'exprime

(1) Je dois avouer que j'ignore comment on écrit ce mot, soit en arabe, soit en ture.

(2) Les passages de d'Arvieux et de Niebuhr, qu'on trouve dans cet article, ont

DES

NOMS DES VÊTEMENTS

CHEZ LES

A R A B E S

OUVRAGE COURONNÉ ET PUBLIÉ PAR LA TROISIÈME CLASSE
DE L'INSTITUT ROYAL DES PAYS-BAS

PAR

R. P. A. DOZY.

«Où puiser sur le costume de tant de contrées
«étrangères des renseignements précis et exacts? —
«Dans les manuscrits de nos bibliothèques si peu
«consultés, dans les voyages anciens et méconnus."

M. FERDINAND DENIS.

(Journal asiatique, tom. XI, pag. 320).

DN:4751

LIBRAIRIE DU LIBAN

Riad Solh Square
BEIRUT

RONART, Stephan and Nandy, CEAC, s. 1. 1959 (AMSTERDAM)

A

'ABĀ' or 'Abāiyah, a wide, flowing, sleeveless cloak of an ancient pattern for men, made of wool, goat- or camel hair in light or dark brown, in black or white, or in large black and white or brown and white stripes. It is made without cut by simply sewing together two pieces of material, each 28 inches wide and 110 inches long. They are woven on horizontal two-bar looms with eight treadles and six shuttles. The part around the neck is often embroidered in gold or silver and the seams are covered with gold or silver cords. The 'abā' is the garment of the Bedouins but also worn in town, especially by the elder generation. Particularly reputed are the 'abā's made in the region of al-Hasa (Saudi Arabia), where they are known under the trade name of *bisht*.

ABĀDITES see IBĀDITES

بیشتر منابع آن را در سال ۵۸ می‌دانند. در این زمان وی حدود ۶۶ سال سن داشته است. ابو هریره (م ۵۹ ق) بر او نماز خواند و در قبرستان بقیع دفن گردید (یعقوبی، ۱۷۳۱۲؛ الکامل، ۷۵۱۶؛ مسعودی، ۶۴۳۱؛ تشریحات الذهب، ۱۱۶۱).

منابع: شرح نهج البلاغه، ابن ابی الحدید؛ الکامل فی التاریخ، ابن اثیر؛ ترجمه خلیلی؛ الفتوح، ابن اعثم؛ ترجمه مستوفی؛ طباطبایی، محمد؛ طبقات الکبری، ابن سعد؛ ترجمه مهدوی دامغانی؛ عقد النریه، ابن عبدربه، احمد امین؛ سیره النبی، ابن هشام؛ صحیح البخاری؛ انساب الاشراف، بلاذری، محمودی؛ اخبار الطوال، دینوری، ترجمه مهدوی دامغانی؛ تفسیر المیزان، علامه طباطبایی، ترجمه موسوی همدانی؛ تاریخ الرسل والملوک، طبری، ترجمه پاینده، بنیاد فرهنگ ایران، تهران، ۱۳۵۲؛ عایشه ام المؤمنین، محلاتی؛ مروج الذهب و معادن الجواهر، مسعودی، ترجمه پاینده؛ البدع و التاریخ (آفرینش و تاریخ)، مقدسی، ترجمه شفیع کدکنی؛ مغازی، و اقدی، مهدوی دامغانی؛ تاریخ یعقوبی، ترجمه آیتی؛ تشریحات الذهب فی اخبار من ذهب، عماد حسینی، اسمعیل رضایی.

عبا، روپوشی گشاد و بلند که جلوی آن باز است و تکمه و بندی ندارد، خاص مردم خاورمیانه به ویژه عربهای بادیه در کشورهای عربی، و روحانیون در ایران. این پوشاک آستین ندارد و به جای آن در دو طرف شکافهائی دارد که دست از آن بیرون می‌آید و عبا را بر شانه نگاه می‌دارد. عربها عبا را بیشتر از پشم بز می‌بافتند که به رنگ سیاه یا قهوه‌ای و رگه‌های سفید دارد؛ اما گاهی نیز از رنگهای شاد چون سبز و زرد و قرمز استفاده می‌شود و سرشانه‌های آن را زر دوزی می‌کنند.

عبای سیاه ساده بیشتر در میان قبایل شمال عربستان رایج است و عبای قهوه‌ای را بیشتر زنان می‌پوشند تا از مردان تمایز یابند. در کشورهای اسلامی اقلیتها نیز همانند مسلمانان عبا می‌پوشند. در لبنان مارونیهای مسیحی و دُرُوزیها مانند مسلمانان عبا می‌پوشند؛ البته در میان دروزیها تنها روحانیون با «عقال» می‌توانند عبا بپوشند.

در مصر عبا که «عبایه» می‌گویند، تفاوتی با سوریه و عربستان ندارد. گروههای خاصی در شهرها عبا می‌بافتند که جدا از دیگران هستند. این عبایا آستینهایی دارند که گاهی تا بالای آرنج و گاه تا زیر میج می‌رسند و بلندی آن از بالای زانو تا زیر قوزک پا است. عبا از مصر در تمام شمال آفریقا انتشار یافت. عبای بربرها با عربهای عربستان و سوریه یکی است. در غرب الجزایر عبایا بی‌آستین هستند، اما در شرق آستینهای کوتاه و نیز باشلق

حضرت به محمد بن ابی بکر که برادر عایشه بود دستور داد با احترام او را روانه مدینه نماید (تاریخ طبری، ۲۴۷۸۱۶؛ مسعودی، ۷۲۸۱۸؛ الفتوح، ۴۴۰). حضرت حتی کسانی را هم که در جریان جنگ و پس از آن به عایشه ناسزا گفته بودند مجازات کرد (تاریخ طبری، ۲۴۷۳۱۶).

پس از جنگ جمل، که در واقع پایان حضور مستقیم عایشه در مسایل سیاسی است، او در مدینه مستقر شد و به غیر از چند مورد جزئی دیگر خبری از او ذکر نشده است. برخی روایات بیان می‌دارد که او تا پایان عمر به مخالفت خود با علی و فرزندانش ادامه داد از جمله: زمانی که خبر شهادت حضرت علی (ع) را شنید و خوشحالی خود را با بیان اشعاری ظاهر ساخت (تاریخ طبری، ۲۶۹۱۱۶؛ ابن اثیر، ۱۵۷۳). همچنین گفته شده است که وی با دفن کردن حضرت امام حسن (ع) در کنار قبر رسول خدا مخالفت کرد (تاریخ یعقوبی، ۱۵۵۲)؛ در مقابل روایاتی هم وجود دارد که طبق آن عایشه به ستایش علی، فاطمه و خاندانش پرداخته است (تاریخ طبری، ۲۴۷۸۱۶؛ مسعودی، ۷۲۸).

سالهای آخر عمر عایشه در حکومت معاویه بن ابی سفیان (۴۰-۶۰ ق) سپری شد. در این دوره، وی همچنان در مدینه مستقر بود ولی نقش و دخالت چندانی در مسایل سیاسی و اجتماعی روز نداشت؛ فقط چند گزارش کوتاه در این دوره از وی در دست می‌باشد. از جمله این موارد در سال ۵۱ ق است که در آن عایشه، معاویه را به خاطر به شهادت رساندن حُجْر بن عَدِی و یارانش نکوهش کرد (تاریخ یعقوبی، ۱۶۴۱۲؛ الکامل، ابن اثیر، ۲۵۱۵). همچنین در ماجرای تعیین یزید به ولایت عهدی، اگرچه مخالفتی با اصل قضیه نداشت، اما به معاویه برای حفظ احترام و جایگاه فرزندان صحابه بزرگ، که خواهرزاده‌اش عبدالله بن زبیر و برادرش عبدالرحمن بن ابوبکر نیز جزو آنها بودند، هشدار داد (تاریخ طبری، ۵۶۱۶، سال ۵۶ ق؛ الفتوح، ۷۹۸؛ الکامل، ۶۰۱۶)، و از طرف دیگر نوشته‌اند که عایشه از کسانی بود که پس از شهادت حضرت علی (ع)، با معاویه سازش کرد و معاویه همان کسی بود که محمد بن ابی بکر برادر عایشه را به بدترین وجهی به شهادت رسانده و مثله کرده ولی بعداً خود را به عایشه نزدیک نموده و پیوسته برای او هدایا و بخششهایی می‌فرستاد و همه قروض عایشه را که حدود ۱۸ هزار دینار بود پرداخت کرد و گفته‌اند یکبار یکصد هزار دینار برای عایشه فرستاد (تاریخ کامل، ابن اثیر، ۱۳۶۸).

فوت عایشه را در سالهای ۵۷ و ۵۸ ق ذکر کرده‌اند اما